

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 260/2025-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **M.HOUSE s.r.o.**, Mansueta Olšovského 4, Malacky, zastúpenej **URBAN & PARTNERS s.r.o.**, advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-6S/34/2021 (pôvodne Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 6S/34/2021) takto

r o z h o d o l :

- Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-6S/34/2021 (pôvodne Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 6S/34/2021) **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **200 eur**, ktoré **je** jej Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **856,75 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. októbra 2024, ktorú doplnila 7. februára 2025, domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu (pôvodne krajského súdu) v označenom konaní. Sťažovateľka požaduje finančné zadost'učinenie 6 500 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 260/2025-23 z 13. mája 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti, súdneho spisu a predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že správnu žalobou z 26. februára 2021 v súlade s § 6 ods. 2 písm. a) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) v spojení s § 177 a nasl. SSP napadla rozhodnutie Okresného úradu Malacky (ďalej len „okresný úrad“) z 15. januára 2021 v spojení s rozhodnutím Špecializovaného stavebného úradu Malacky zo 6. augusta 2020 o zastavení kolaudačného konania. Zároveň podala návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

4. Krajský súd o návrhu sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe rozhodol uznesením z 10. júna 2021 tak, že ho zamietol.

5. Krajský súd rozsudkom zo 16. februára 2023 rozhodnutie okresného úradu z 15. januára 2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol tak, že sťažovateľke priznal voči okresnému úradu právo na úplnú náhradu trov konania. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 17. marca 2023.

6. Po zmene výkonu súdnictva od júna 2023 prešiel spis na správny súd. Ten uznesením z 15. februára 2024 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol o výške náhrady trov konania tak, že okresný úrad je povinný zaplatiť sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia 721,02 eur a náhradu trov konania 35 eur. Trovy právneho zastúpenia priznal za tri úkony právnej služby. Sťažovateľka proti tomuto uzneseniu podala 20. marca 2024 sťažnosť podľa SSP, ktorou požadovala zrušenie, resp. zmenu uznesenia vyššieho súdneho úradníka a uloženie povinnosti okresnému úradu zaplatiť jej náhradu trov právneho zastúpenia 12 357,96 eur (resp. 2 636,30 eur) a náhradu trov konania 70 eur. Sťažnosť obsahovala celkove 12 príloh s počtom takmer 120 listov. Jednou z príloh (číslo 2, pozn.) bolo vyčíslenie trov konania z 20. decembra 2023. Toto vyčíslenie však nebolo obsahom súdneho spisu, sťažovateľka ho prvýkrát doručila správne súdu až pri podaní sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

7. Dňa 17. septembra 2024 dal sudca správneho súdu pokyn na prípravu uznesenia. Z dôvodu prebiehajúceho konania o sťažnosti sťažovateľky proti Slovenskej republike pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vedenom pod sp. zn. 21375/24 bol spis 18. novembra 2024 zapožičaný Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Spis bol správne súdu vrátený 13. januára 2025.

8. Správny súd uznesením zo 7. februára 2025 rozhodol o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka tak, že sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 8. februára 2025.

9. O predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľky v tej istej veci, ktorá smerovala proti postupu správneho (krajského) súdu v napadnutom konaní, bolo rozhodnuté nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 75/2024 z 24. apríla 2024, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. mája 2024 a ktorým ústavný

súd ústavnej sťažnosti nevyhovел, pričom ústavný súd v ňom posúdil postup správneho súdu (predtým krajského súdu) od začatia napadnutého konania do podania predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľky (6. apríla 2023, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľky

10. Sťažovateľka namieta porušenie označených práv z dôvodu, že napadnuté konanie ako celok bolo ukončené až po 3 rokoch a 11 mesiacoch. Správny súd vydal uznesenie vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania až po viac ako 10 mesiacoch od právoplatnosti rozsudku krajského súdu. O sťažnosti proti tomuto uzneseniu rozhodol správny súd tiež po 10 mesiacoch. Celé konanie o rozhodovaní o výške náhrady trov konania tak trvalo 1 rok a 11 mesiacov.

11. Podľa názoru sťažovateľky rozhodovanie o výške trov konania nemožno považovať za právne či skutkovo zložité. Neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola zapríčinená konaním sťažovateľky a v posudzovanej veci neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu. Sťažovateľka poukázala na § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku a skutočnosť, že správny súd porušil 60-dňovú lehotu ako pri vydaní uznesenia vyššieho súdneho úradníka, tak pri rozhodovaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

12. V podaní doručenom ústavnému súdu 9. júna 2025 predsedníčka správneho súdu popísala priebeh napadnutého konania, poukázala na množstvo vecí prevzatých z iných súdov na základe novej súdnej mapy a personálnu poddimenzovanosť správneho súdu, čo má nepochybne vplyv na rýchlosť konania.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Sťažovateľka namieta, že postupom správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej označených základných práv podľa ústavy, listiny a práva podľa dohovoru. Porušenie týchto práv namieta vo fáze konania rozhodovania o výške trov konania, pričom poukazuje na celkovú dĺžku konania.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru ESĽP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

15. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokovanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

17. V čase podania aktuálnej ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľky prebiehalo napadnuté konanie pred správny súd len vo fáze týkajúcej sa rozhodovania o výške trov konania po podaní s'ťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Ústavný súd však berie do úvahy pohľad na sporové konanie ako celok, teda vrátane fázy konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o trovách konania (rozsudok ESLP vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016, s'ťažnosť č. 65302/11). Aj vo vzťahu k tejto etape konania však ústavný súd prízvukuje kritérium významu predmetu rozhodovania pre s'ťažovateľa, ktorý je *in abstracto* daný tým, že agenda trov konania predstavuje vedľajšiu agendu s podstatne nižším vplyvom na stav právnej neistoty ako pri nerozhodnutí veci samej (III. ÚS 451/2022).

18. Všeobecný súd rozhoduje o trovách konania podľa vopred ustanovených zásad a podľa úkonov, ktoré boli v konaní vykonané stranami sporu a ich právnymi zástupcami, preto ústavný súd postup pri rozhodovaní o trovách konania nepovažuje za právne zložitý a vykazujúci osobitnú náročnosť. Rozhodovanie o trovách konania je rutinnou záležitosťou každodennej praxe súdov, preto výrazné predĺženie postupu súdu v napadnutom konaní nie je dôvodné (m. m. I. ÚS 264/2020). S poukazom na uvedené je potrebné dospieť k záveru, že dĺžka napadnutého konania vo fáze rozhodovania o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovanej veci (napr. I. ÚS 264/2020, IV. ÚS 58/2022, III. ÚS 223/2022, III. ÚS 512/2023, IV. ÚS 425/2024). Ústavný súd ale dodáva, že nečinnosť súdu sa vzhľadom na mieru a podobu právnej neistoty posudzuje inak v základnom, meritórne neukončenom konaní než v konaní po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej (III. ÚS 548/2024).

19. Pri hodnotení správania s'ťažovateľky v rozhodnom období ústavný súd konštatuje, že jej správanie, resp. jej procesná aktivita mala v určitej miere vplyv na dĺžku aktuálne posudzovanej časti konania. Využitím procesných oprávnení premietnutých do podania s'ťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka si s'ťažovateľka musela byť vedomá toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu právoplatného rozhodnutia o výške náhrady trov konania. Ústavný súd už v minulosti uviedol, že tak, ako má súd povinnosť rozhodnúť o veci samej, tak má aj povinnosť rozhodnúť o trovách konania. Súd ale môže rozhodnúť len o náhrade trov konania, ktoré vyšli v konaní najavo. Špecifikáciu a výšku uplatňovaných trov, najmä tých, ktoré nevyplývajú zo spisu, je potrebné z vlastnej iniciatívy predložiť pred vydaním uznesenia o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP. Je teda vo vlastnom záujme strany sporu, ktorá si uplatňuje náhradu trov konania, a je len vecou jej procesnej aktivity a iniciatívy, aby vyčíslila súdu najmä tie trovy konania, ktoré nevyplývajú zo spisu (I. ÚS 315/2024). Ak teda s'ťažovateľka vyčíslila trovy konania až so značným časovým odstupom od rozhodnutia vo veci samej, v posudzovanom prípade až po vydaní uznesenia vyššieho súdneho úradníka (v skutkovo rozsiahlej s'ťažnosti s eventuálnym petitom, pozn.), nemožno celkovú dĺžku rozhodovania o výške trov konania pripočítať výlučne na ťarchu správneho súdu. Rovnako za dĺžku obdobia, počas ktorého bol súdny spis predložený ministerstvu, nemôže

nieť zodpovednosť sťažovateľka, avšak ani správny súd. Ústavný súd tieto skutočnosti preto zohľadnil pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení.

20. Napokon ústavný súd hodnotil postup správneho súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov. O procesnom nároku sťažovateľky, teda o priznaní nároku na náhradu trov konania, bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu zo 16. februára 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 17. marca 2023. Správny súd o výške trov konania rozhodol až uznesením vyššieho súdneho úradníka z 15. februára 2024, teda až po 11 mesiacoch. Po podaní sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka správny súd rozhodol (už po podaní tejto ústavnej sťažnosti) tiež po 11 mesiacoch. V postupe správneho súdu je možno konštatovať určitú zdĺhavosť. Dĺžku rozhodovania o výške trov konania v trvaní takmer dvoch rokov nemožno považovať za primeranú. Ústavný súd akcentuje, že konajúci súd je aj v tejto fáze konania povinný rešpektovať základný princíp hospodárnosti konania vyjadrený v čl. 17 CSP.

21. Ústavný súd konštatuje, že postup správneho súdu v napadnutom konaní vo fáze rozhodovania o výške nároku na náhradu trov konania je poznačený prietiahmi, ktoré vzhľadom na zistené obdobie nečinnosti správneho súdu je možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prerokovanie jej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

22. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky bolo už právoplatne rozhodnuté o výške trov konania, ústavný súd správneho súdu neuložil príkaz konať v napadnutom konaní.

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

23. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 6 500 eur s poukazom na dobu rozhodovania o výške nároku na náhradu trov konania (takmer 2 roky) a na dĺžku konania, ktorá predchádzala meritórnemu rozhodnutiu (tiež 2 roky).

24. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

25. S poukazom na dĺžku napadnutého konania v časti rozhodovania o výške náhrady trov konania, zistenú neodôvodnenú nečinnosť správneho súdu, so zohľadnením skutočností, že sama sťažovateľka svoj nárok uvedený v sťažnosti nemala ustálený a uplatnila si ho až po vydaní

uznesenia vyššieho súdneho úradníka, ako aj skutočnosť, že správny súd právoplatne rozhodol o výške trov konania za tri mesiace po podaní tejto ústavnej sťažnosti, považoval ústavný súd priznanie 200 eur pre sťažovateľku za primerané finančné zadost'učinenie (bod 2 výroku nálezu). Ústavný súd nevyhovel časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadost'učinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 4 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

26. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti správneho súdu nahradiť sťažovateľke v určenej lehote trovy konania na účet jej právneho zástupcu (výrok 3 tohto nálezu).

27. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 713,96 eur, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 343,25 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 13,73 eur). Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnemu zástupcovi sťažovateľky vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných do 31. decembra 2024 použil ústavný súd sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 20 %.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu